

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 298/2023-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniam Okresného súdu Martin sp. zn. 24 T 42/2022 z 29. júla 2022 a sp. zn. 24 T 42/2022 z 27. decembra 2022 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Tos 85/2022 z 9. augusta 2022 a sp. zn. 3 Tos 2/2023 z 12. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Takisto ústavný súd žiada o ustanovenie právneho zástupcu pre jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné konanie pre zločiny znásilnenia a sexuálneho násillia spáchané formou spolupáchateľstva pred Okresným súdom Martin (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 24 T 42/2022. V rámci vedeného trestného konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby a jej nahradenie alternatívnym opatrením rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 24 T 42/2022 z 29. júla 2022 tak, že ju zamietol, pričom Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 1 Tos 85/2022 z 9. augusta 2022 sťažnosť podanú proti uvedenému rozhodnutiu ako nedôvodnú

zamietol. O ďalšej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby a jej nahradenie alternatívnym opatrením rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 24 T 42/2022 z 27. decembra 2022, ktorým ju opäť zamietol, pričom krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tos 2/2023 z 12. januára 2023 sťažnosť podanú proti uvedenému rozhodnutiu zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Ústavný súd konštatuje, že štylizácia argumentácie, ktorú sťažovateľ v ústavnej sťažnosti formuluje, má značne heslovitú podobu a miestami je tak neurčitá a nezrozumiteľná. Napriek absencii právneho zastúpenia však je možné predmetnú ústavnú sťažnosť podrobiť ústavnému prieskumu. Z obsahu argumentácie ústavnej sťažnosti sťažovateľa možno vyvodiť to, že sa sťažovateľ domnieva, že zo strany oboch konajúcich súdov v rámci označeného väzobného rozhodovania došlo k porušeniu princípu prezumpcie neviny zaručeného čl. 6 ods. 2 dohovoru. Sťažovateľ tento záver odôvodňuje tvrdením, že obsah odôvodnení jednotlivých namietaných rozhodnutí konajúcich súdov naznačuje jeho vinu bez jej preukázania zákonným spôsobom, teda ešte pred právoplatným rozhodnutím o vine.

4. V postupe oboch konajúcich súdov vidí sťažovateľ porušenie označeného článku dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Pokiaľ ide o namietané porušenie označeného čl. 6 ods. 2 dohovoru prvostupňovými uzneseniami okresného súdu sp. zn. 24 T 42/2022 z 29. júla 2022 a sp. zn. 24 T 42/2022 z 27. decembra 2022, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej je právomoc ústavného súdu vo vzťahu ku konkrétnemu namietanému rozhodnutiu alebo postupu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 107/2019). Vychádzajúc z tejto judikatúry vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa prvostupňových uznesení okresného súdu, ústavný súd konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení okresného súdu v prvostupňovom rozhodovaní prostredníctvom podanej sťažnosti, ktorú aj využil, pričom ochranu jeho označenému právu bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd, ktorému patrilo rozhodovanie o podanej sťažnosti. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti označeným prvostupňovým rozhodnutiam okresného súdu, preto rozhodol o odmietnutí tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

6. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Na základe súčinnosti poskytnutej okresným súdom ústavný súd zistil, že uznesenie krajského súdu sp. zn. 1 Tos 85/2022 z 9. augusta 2022 bolo sťažovateľovi doručené 23. augusta 2022 a uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 2/2023 z 12. januára 2023 mu bolo doručené 26. januára 2023, pričom ústavnú sťažnosť adresovanú ústavnému súdu sťažovateľ podal cestou ústavu na výkon väzby až 19. mája 2023, teda dávno po uplynutí určenej zákonnej lehoty dvoch mesiacov, kde mu táto lehota uplynula v prvom prípade 24. októbra 2022 a v druhom prípade 27. marca 2023.

7. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd uzatvára, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti druhostupňovým uzneseniam krajského súdu sp. zn. 1 Tos/85/2022 z 9. augusta 2022 a sp. zn. 3 Tos 2/2023 z 12. januára 2023 je nutné považovať za podanú oneskorene, keďže ústavná sťažnosť nebola podaná v lehote určenej § 124 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje odpustiť zmeškanie tejto lehoty (napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014). Ústavný súd tak ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia označeného článku dohovoru označenými uzneseniami krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

8. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

9. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadava, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

10. Ústavný súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných

predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu